

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Programului național pentru protecția drepturilor copilului pe anii 2027-2030: cadru de implementare a Garanției europene pentru copii și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului pentru *pentru aprobarea Programului național pentru protecția drepturilor copilului pe anii 2027-2030: cadru de implementare a Garanției europene pentru copii și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia* a fost elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în calitate de coordonator național al Garanției europene pentru copii.

La elaborare au participat și Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Ministerul Afacerilor Interne, desemnate responsabile pentru implementarea Garanției prin [Ordinul interministerial din 4 iulie 2025](#) (MMPS nr. 145/2025, MEC nr. 1119/2025, MS nr. 593/2025, MAI nr. 384/2025). Au contribuit, de asemenea, Ministerul Finanțelor și cei 38 de membri ai Grupului tehnic de lucru: autorități publice centrale, Oficiul Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, parteneri de dezvoltare (UNICEF Moldova, Oficiul Consiliului Europei la Chișinău, Delegația Uniunii Europene) și organizații ale societății civile.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul are ca sursă angajamentul asumat de Republica Moldova prin acțiunea nr. 39 din Anexa A la Capitolul 19 „*Politica socială și ocuparea forței de muncă*” din [Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029](#), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Pentru implementarea Recomandării (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei [Garanții europene pentru copii](#), în temeiul art. 137 și 138 din Acordul de Asociere, această acțiune prevede adoptarea, până în decembrie 2026 a Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 347/2022. Responsabil de realizare este Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în comun cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății. Totodată, pct. 19.6.2.1 din același capitol prevede completarea cadrului strategic național cu un set de măsuri în corespundere cu Recomandarea (UE) 2021/1004.

Potrivit lit. c) pct. 11 din secțiunea „*Guvernanță și raportare*” a Recomandării, statele elaborează planuri naționale de acțiune privind punerea în aplicare a [Garanției europene pentru copii](#), aplicabile până în anul 2030. Programul național, în redacția propusă, constituie planul național de acțiune al Republicii Moldova în acest sens.

Totodată, proiectul asigură continuitatea politicii publice în domeniu, prin substituirea, în cadrul Hotărârii Guvernului nr. 347/2022 a Programului național pentru protecția copilului pe anii 2022–2026 și a Planului de acțiuni aferent cu Programul național pentru protecția drepturilor copilului pe anii 2027–2030 și cu Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia, întrucât Planul de acțiuni pe anii 2022–2026 își încheie perioada de implementare la 31 decembrie 2026. Documentul a fost elaborat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

Programul național este corelat cu [Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană](#) (Capitolul 27 „Cooperarea în domeniul protecției și al promovării drepturilor copilului”, art. 137 și 138), cu [Strategia națională de dezvoltare „Moldova europeană 2030”](#), cu [Planul național de dezvoltare pentru anii 2025–2027](#), cu [Strategia de dezvoltare „Educația 2030”](#), cu [Strategia națională de sănătate „Sănătatea 2030”](#) și cu [Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022–2030](#). De asemenea, sunt luate în considerare [Strategia UE privind drepturile copilului \(COM\(2021\)142\)](#), [Recomandarea 2013/112/UE „Investiția în copii”](#) și recomandările Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova dispune de un cadru juridic și instituțional funcțional în domeniul drepturilor copilului, consolidat prin [Legea nr. 370/2023 cu privire la drepturile copilului](#) și [Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți](#). Exercițiul de screening bilateral cu Comisia Europeană a confirmat că serviciile existente corespund, în mare măsură, standardelor internaționale. Totuși, accesul copiilor aflați în dificultate la serviciile-cheie vizate de Garanția europeană pentru copii rămâne inegal, în special în mediul rural.

Evaluarea intermediară a Planului de acțiuni pe anii 2022–2026 a constatat progrese importante: dezinstituționalizarea copiilor, crearea serviciilor sociale noi, majorarea prestațiilor sociale, creșterea numărului de specialiști în protecția drepturilor copilului de la 46 la 200 în cadrul reformei RESTART și lansarea Sistemului informațional în domeniul protecției copilului. Peste jumătate din acțiuni au fost realizate sau sunt în curs de realizare. Totodată, evaluarea a relevat că nici Programul, nici Planul de acțiuni nu au avut o anvelopă financiară clară, iar criza regională de securitate, crizele energetice și închiderea programelor finanțate de USAID în 2024 au încetinit implementarea.

Analiza situației se bazează pe datele statistice și administrative oficiale pentru anii 2024–2025 și pe Analiza aprofundată privind implementarea Garanției europene pentru copii în Republica Moldova, elaborată cu suportul UNICEF în 2026. Aceasta a evidențiat următoarele probleme principale:

1. Sărăcia în rândul copiilor rămâne ridicată. În 2024, 33,6% dintre copii (circa 166 000) trăiau în sărăcie absolută, în creștere de la 28,4% în 2022, iar 17,1% (circa 84 500) în sărăcie extremă. În 2025, rata sărăciei absolute a copiilor s-a redus la 31,4%. Sărăcia multidimensională afecta în 2024 37,5% dintre copii: 58,4% în mediul rural, față de 13,2% în mediul urban. În regiunea Sud, 54% dintre copii trăiau în sărăcie absolută. Gospodăriile cu trei și mai mulți copii aveau un venit disponibil mediu de 2908 lei lunar pe persoană și o rată a sărăciei absolute de circa 53%. Prestațiile sociale reduc rata sărăciei absolute a copiilor cu 5,2 puncte procentuale.

2. Accesul la educație timpurie și incluzivă este inegal. Rata brută de cuprindere în educația antepreșcolară a fost de 37,2% în 2024 și care conform [Recomandării Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie: obiectivele de la Barcelona pentru 2030 \(2022/C 484/01\)](#) necesită să ajungă la cel puțin 45% până în 2030. Gradul de ocupare a instituțiilor de educație timpurie era de 91 de copii la 100 de locuri în mediul urban și de 59 în mediul rural. În localitățile dens populate de romi, doar 39,4% dintre copiii romi sub 6 ani frecventau educația timpurie, iar circa 43% dintre cei de vârstă

școlară obligatorie frecventau școala. La sfârșitul anului de studii 2024/25, doar 3498 de copii refugiați, circa 14% din cei de vârstă preșcolară și școlară, erau înscriși în sistemul național de educație. Circa jumătate dintre elevii de 15 ani nu ating nivelul minim de competență (PISA 2022), iar elevii din școlile rurale au rezultate cu 48–57 de puncte mai mici decât cei din școlile urbane.

3. Indicatorii de sănătate a copiilor s-au deteriorat. Rata mortalității infantile a crescut de la 8,7 în 2020 la 11,8 decese la 1000 de născuți vii în 2024, iar cea a copiilor sub 5 ani – de la 10,4 la 12,8. Acoperirea vaccinală a rămas sub pragul de 95% pentru toate vaccinurile, cu excepția celui antituberculos, iar circa 24 000 de copii sub 5 ani nu sunt vaccinați. Alocații sociale de stat pentru dizabilitate primesc 11 404 copii (2,3% din numărul total al copiilor), iar accesul la intervenție timpurie, reabilitare și servicii de sănătate mintală este limitat; la nivel național activează doar patru psihiatri pentru copii.

4. Violența față de copii rămâne răspândită. Circa 2 din 5 copii au fost supuși unei forme de violență, iar 1 din 7 fete și 1 din 20 de băieți au fost supuși violenței sexuale până la 18 ani. Un studiu din 2024 arată că 57% dintre copiii de 10–17 ani au avut cel puțin o experiență neplăcută pe internet. Identificarea și raportarea cazurilor rămân deficitare.

5. Mulți copii sunt expuși riscului sau separați de părinți. La sfârșitul anului 2024, 7928 de copii erau înregistrați în situație de risc, 80% dintre ei din mediul rural, cauza principală fiind neglijarea. Numărul copiilor separați de părinți s-a redus de la 34 107 în 2020 la 23 849 în 2024; dintre aceștia, 19 666 aveau unul sau ambii părinți plecați temporar, inclusiv peste hotare.

6. Procesul de dezinstituționalizare trebuie consolidat. Între 2020 și 2024, numărul copiilor din instituțiile rezidențiale a scăzut de la 896 la 547, iar ponderea îngrijirii de tip familial a ajuns la 87,2% din cei 4263 de copii aflați în îngrijire alternativă. Totuși, la sfârșitul anului 2024, în instituții se aflau încă 74 de copii sub 3 ani și 75 de copii cu dizabilități, dintre care 49 cu dizabilități severe. Serviciile de tip familial, de sprijin familial și pentru copiii în conflict cu legea rămân insuficiente la nivel local.

7. Datele și resursele umane sunt insuficiente pentru decizii bazate pe evidențe. O parte importantă a datelor în domeniu se colectează încă pe suport de hârtie sau în fișiere dispartate, iar datele dezagregate pentru copiii romi, copiii cu dizabilități, copiii din îngrijirea alternativă și copiii refugiați sunt limitate. Fluctuația personalului și volumul mare de lucru afectează calitatea serviciilor.

[Garanția europeană pentru copii](#) cere statelor să asigure copiilor aflați în dificultate acces efectiv și gratuit la educație și îngrijire timpurie, educație și activități școlare (*inclusiv cel puțin o masă sănătoasă în fiecare zi de școală*) și asistență medicală. De asemenea, cere acces efectiv la alimentație sănătoasă și la o locuință decentă. În prezent, Republica Moldova nu dispune de un plan național de acțiune care să integreze aceste domenii, să identifice grupurile de copii aflați în dificultate și să stabilească măsuri costificate până în 2030.

În lipsa intervenției, problemele identificate riscă să persiste și, pentru unele grupuri de copii, să se accentueze. Aceasta ar contribui la transmiterea intergenerațională a sărăciei, la menținerea riscului de separare a copiilor de familie și la intervenții ulterioare mai costisitoare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Structura Programului național. Partea narativă cuprinde opt capitole: introducere; analiza situației (pe 12 secțiuni, inclusiv opinia copiilor pe fiecare domeniu); obiectivele generale și specifice; impactul; costurile; riscurile de implementare; autoritățile responsabile; monitorizarea, evaluarea și raportarea.

2. Obiectivele generale și specifice. Programul stabilește patru obiective generale, șase obiective specifice și 44 de acțiuni, la care se adaugă două acțiuni transversale de monitorizare și evaluare:

Obiectivul general	Obiective specifice	Acțiuni	Aliniere
1. Asigurarea accesului efectiv și echitabil al copiilor aflați în dificultate la educație incluzivă de calitate	1.1. Asigurarea accesului echitabil la servicii de educație și îngrijire timpurie incluzivă de calitate, inclusiv prin extinderea serviciilor pentru copiii 0-3 ani și direcționarea măsurilor de sprijin în funcție de nevoile acestora 1.2. Consolidarea educației incluzive prin asigurarea accesibilității mediului educațional și dezvoltarea serviciilor și a programelor de suport specializat pentru copiii din diferite grupuri aflate în dificultate, în vederea garantării accesului, a participării efective și a progresului educațional	14	„Moldova europeană 2030” (OS 3.1); „Educația 2030”
2. Asigurarea accesului efectiv și gratuit al copiilor aflați în dificultate la servicii medicale de calitate	2.1. Până la sfârșitul anului 2030, creșterea la cel puțin 85% a ratei de acoperire a copiilor, inclusiv a celor aflați în dificultate și din mediul rural, cu serviciile medicale profilactice, corespunzătoare vârstei. 2.2. Asigurarea, până la sfârșitul anului 2030, a accesului copiilor cu tulburări de dezvoltare, dizabilități și probleme de sănătate mintală la servicii de intervenție timpurie, reabilitare și sănătate mintală adaptate nevoilor acestora.	8	„Moldova europeană 2030” (OS 5.1); „Sănătatea 2030”
3. Reducerea sărăciei și a riscului de excluziune socială în rândul copiilor aflați în dificultate	3.1. Prevenirea separării copilului de familie prin identificare timpurie, suport familial și consolidarea mecanismelor de colaborare intersectorială, pentru asigurarea unui răspuns coordonat și prompt la nevoile copilului	17	„Moldova europeană 2030” (OG 1, OS 6.3)

	3.2. Prevenirea instituționalizării copiilor aflați în dificultate și dezvoltarea serviciilor de îngrijire de tip familial, inclusiv pentru copiii cu dizabilități, în vederea reducerii numărului de copii din instituții rezidențiale și asigurării reintegrării în familie.		
4. Prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență, neglijare, exploatare și trafic de copii, inclusiv în mediul online.	4.1. Creșterea capacității copiilor și adulților de a recunoaște și raporta situațiile de violență, neglijare, exploatare și trafic de copii, inclusiv în mediul online, în vederea asigurării accesului copiilor la măsuri de protecție și servicii de asistență. 4.2. Consolidarea, până la sfârșitul anului 2030, a capacităților profesioniștilor și a mecanismului intersectorial de intervenție, pentru asigurarea asistenței și protecției prompte și specializate a copiilor victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului.	5	„Moldova europeană 2030” (OS 9.1); ODD 16.2

3. Elemente noi față de Programul pe anii 2022–2026:

- documentul este structurat pe serviciile-cheie ale Garanției europene pentru copii și acoperă perioada până în 2030, conform Recomandării (UE) 2021/1004;

- sunt identificate expres grupurile de copii-beneficiari, conform pct. 5 din Garanție: copiii cu dizabilități și cu probleme de sănătate mintală; copiii de etnie romă; copiii din îngrijirea alternativă; copiii din situații familiale defavorizate; copiii expuși riscului de a comite infracțiuni sau aflați în conflict cu legea. Planul include și acțiuni universale, adresate tuturor copiilor;

- pentru prima dată, fiecare acțiune este costificată și asociată unui cod de subprogram bugetar sau unei surse de finanțare externă, iar costurile neacoperite sunt indicate separat;

- sunt prevăzute măsuri noi, printre care: moratoriul privind plasamentul planificat al copiilor de 0–6 ani în instituții rezidențiale; pachetul minim de servicii esențiale pentru copii; reconceptualizarea serviciului de asistență parentală profesionistă; Regulamentul privind serviciile specializate pentru copiii expuși riscului de a comite infracțiuni sau aflați în conflict cu legea.

4. Coordonarea și implementarea. Ministerul Muncii și Protecției Sociale exercită rolul de coordonator național al Garanției, conform lit. a) pct. 11 din secțiunea „Guvernanță și raportare” a Recomandării. Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului devine platforma consultativă și de coordonare strategică a implementării: examinează raportul anual de progres și dificultățile semnalate de autoritățile responsabile.

Autoritățile responsabile de implementare sunt Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Ministerul Afacerilor Interne, cu participarea altor autorități potrivit competenței. În concordanță cu recomandările Analizei aprofundate, implementarea va fi etapizată: în 2027–2028 accentul va fi pus pe consolidarea capacităților instituționale, extinderea accesului și mecanismele de intervenție timpurie, iar în 2029–2030 – pe calitatea serviciilor și reducerea disparităților.

5. Monitorizarea, evaluarea și raportarea:

- autoritățile responsabile transmit anual, până la 25 februarie, rapoartele privind acțiunile din competența lor, printr-un instrument electronic unic de colectare a datelor;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale elaborează raportul anual de progres, îl transmite Guvernului până la 1 aprilie și îl publică pe pagina sa oficială;
- evaluarea intermediară se realizează după doi ani de implementare, iar evaluarea finală – în anul 2031;
- o dată la doi ani, statul raportează Comisiei Europene progresele în implementarea Garanției, conform lit. f) pct. 11 din secțiunea „Guvernanță și raportare” a Recomandării. Indicatorii naționali vor fi aliniați treptat la cadrul de monitorizare a Garanției.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Au fost analizate trei opțiuni.

Opțiunea 1 – status quo (neintervenția). Planul de acțiuni pe anii 2022–2026 expiră la sfârșitul anului 2026, iar Republica Moldova ar rămâne fără un document de politici în domeniul protecției copilului și fără plan național de implementare a Garanției. Acțiunea nr. 39 din Programul Național de Aderare nu ar fi realizată. Opțiunea a fost respinsă.

Opțiunea 2 – aprobarea unei hotărâri noi a Guvernului, separată de Hotărârea Guvernului nr. 347/2022. Opțiunea nu corespunde formei prevăzute la acțiunea nr. 39 din Anexa A la Capitolul 19 din Programul Național de Aderare, care stabilește modificarea Hotărârii Guvernului nr. 347/2022, și ar crea două acte cu obiect similar în domeniul protecției copilului, cu mecanisme de monitorizare paralele. Opțiunea a fost respinsă.

Opțiunea 3 (opțiunea propusă) – modificarea Hotărârii Guvernului nr. 347/2022, prin substituirea Programului și a Planului de acțiuni cu noul Program pe anii 2027–2030 și Planul de acțiuni aferent. Opțiunea corespunde întocmai angajamentului din Programul Național de Aderare și asigură coerența politicilor naționale, continuitatea reformei sistemului de protecție a copilului și alinierea la practica statelor membre ale Uniunii Europene, care aplică planurile naționale de acțiune până în 2030.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Programul național va consolida capacitatea autorităților publice centrale și locale de a identifica timpuriu copiii aflați în dificultate și de a le asigura accesul la servicii. Autoritățile responsabile vor include acțiunile din Planul de acțiuni în planurile lor anuale de activitate și în propunerile de buget. Autoritățile administrației publice locale vor fi implicate în extinderea serviciilor de educație timpurie, de sprijin familial și de îngrijire de tip familial.

Vor fi consolidate cooperarea intersectorială între domeniile asistenței sociale, educației, sănătății și ordinii publice, utilizarea Sistemului informațional în domeniul protecției copilului și formarea profesională a specialiștilor. Implementarea va genera un volum suplimentar de lucru pentru colectarea datelor și raportarea anuală prin instrumentul electronic unic de monitorizare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costul estimativ al implementării Programului național în perioada 2027–2030 este de **1,881,306.3 mii lei**. Costurile acoperite din bugetul de stat constituie – **1,159,269.4 mii lei** (61,6% din costul total) inclusiv pentru acțiunile care se regăsesc deja în alte programe de politici, costuri acoperite din asistența externă – **45,974.5 mii lei** (2,44% din costul total) iar costurile neacoperite constituie **676,062.3 mii lei** (35,9% din costul total).

Sursa de finanțare, mii lei	2027	2028	2029	2030	Total
Costuri acoperite din bugetul de stat - total	434.325,5	289.380,6	217.739,7	217.823,6	1.159.269,4
Costuri acoperite din asistența externă	17,962.4	9,435.7	9,288.2	9,288.2	45,974.5
Costuri neacoperite	85,845.9	144,247.8	183,689.1	262,279.4	676,062.3
					1,881,308.3

Pe obiective generale, costurile se repartizează astfel: Obiectivul general 1 – 108,324.0 mii lei (6,2%); Obiectivul general 2 – 112,924.1 mii lei (6,5%); Obiectivul general 3 – 1,235,485.9 mii lei (65,67%); Obiectivul general 4 – 424,298.0 mii lei (22,55%); acțiunile transversale de coordonare, monitorizare și evaluare – 274.1 mii lei.

Costurile au fost estimate pentru fiecare acțiune și corelate cu codurile subprogramelelor bugetare ale autorităților responsabile. Cheltuielile acoperite din bugetul de stat se vor efectua în limitele alocațiilor aprobate anual autorităților responsabile. Costurile neacoperite de 676,062.3 lei, vor fi asigurate prin atragerea asistenței externe și, după caz, prin includerea lor în propunerile de buget ale autorităților responsabile în cadrul procesului bugetar anual. Uniunea Europeană, Consiliul Europei, și UNICEF susțin implementarea Programului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul nu instituie obligații pentru agenții economici. Organizațiile necomerciale și prestatorii privați acreditați de servicii sociale sunt parteneri în implementarea mai multor acțiuni, inclusiv în educația parentală, sprijinul familial, dezinstituționalizare și prevenirea violenței.

4.4. Impactul social

Programul național vizează cei 553 mii de copii cu vârsta de până la 18 ani (23,2% din populația cu reședință obișnuită pentru anul 2025), cu prioritate copiii aflați în dificultate, precum și părinții și îngrijitorii acestora. Impactul preconizat se va măsura prin trei indicatori de impact:

- diminuarea ratei sărăciei extreme în rândul copiilor de 0–17 ani (ODD 1 și ODD 10);
- diminuarea ponderii copiilor supuși oricărei forme de violență, inclusiv neglijării (ODD 3 și ODD 16);
- reducerea ratei sărăciei absolute în gospodăriile cu trei și mai mulți copii (ODD 1, ODD 5 și ODD 10).

<p>Programul urmărește, de asemenea, creșterea cu cel puțin 50% a ponderii familiilor care au beneficiat de sprijin și în care separarea copilului a fost prevenită. Investițiile în prevenire au un randament ridicat: potrivit estimărilor UNICEF, atingerea unei acoperiri vaccinale de 95% generează circa 11 dolari SUA beneficii pentru fiecare dolar investit.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Programul se aplică fără discriminare între fete și băieți. Măsurile de prevenire și intervenție în cazurile de violență vor ține cont de diferențele dintre fete și băieți privind expunerea la diferite forme de violență, iar datele de monitorizare vor fi dezagregate după sex, vârstă, mediu de reședință și dizabilitate, în măsura disponibilității acestora.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Principalele riscuri de implementare sunt capacitățile reduse ale autorităților, fluctuația personalului, resursele financiare insuficiente și capacitatea limitată de atragere a finanțării externe. Riscurile vor fi diminuate prin desemnarea autorităților responsabile pentru fiecare acțiune, prin costificarea acțiunilor și prin mecanismul de coordonare și monitorizare descris la secțiunea 3.1.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p>
<p>Proiectul asigură implementarea Recomandării (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii, în realizarea acțiunii nr. 39 din Anexa A la Capitolul 19 din Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, cu termen de adoptare decembrie 2026. Planul de acțiuni preia, de asemenea, acțiunile nr. 1–3 din Anexa B la Capitolul 19, asociate acțiunii nr. 39: dezvoltarea serviciului de asistență și reabilitare psihosocială a copilului, campaniile de informare privind impactul violenței asupra copiilor și îmbunătățirea programelor de sprijin familial. Recomandarea nu are caracter obligatoriu și nu necesită transpunere, ci elaborarea unui plan național de acțiuni până în 2030, desemnarea unui coordonator național și raportarea biennială către Comisia Europeană. Proiectul îndeplinește aceste cerințe (lit. a), c), e) și f) pct. 11 din secțiunea „Guvernanță și raportare” a Recomandării).</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p>
<p>Procesul de elaborare a fost participativ, conform lit. e) pct. 11 din secțiunea „Guvernanță și raportare” a Garanției europene pentru copii, și a implicat circa 440 de persoane, la care se adaugă peste 4 000 de copii consultați.</p>

Forma de consultare	Participanți
Ședințe interministeriale	4 ședințe, cu 90 de reprezentanți ai 10 autorități naționale și ai 16 organizații ale societății civile și proiecte internaționale
Sesiuni consultative cu Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale al Republicii Cehe	5 sesiuni
Consultarea părinților și îngrijitorilor, în special din grupuri vulnerabile (5–20 decembrie 2025)	8 focus-grupuri cu 74 de persoane; anchetă pe bază de chestionar cu 209 persoane; 3 studii de caz
Consultarea profesioniștilor: cadre didactice, medici de familie, asistenți sociali, polițiști de sector, ONG, autorități centrale și locale (5–20 decembrie 2025)	anchetă cu 41 de respondenți; 19 interviuri individuale
Consultarea calitativă a copiilor din grupuri vulnerabile, realizată de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului cu suportul UNICEF și validată cu Platforma Copiilor și Consiliul Consultativ al Tinerilor Romi	82 de copii (45 de fete și 37 de băieți) din cinci grupuri vulnerabile
Sondajul național online al copiilor (iunie–august 2026)	4106 de copii

Opiniile copiilor au fost integrate în analiza situației, pe fiecare domeniu al Garanției. Copiii au identificat aceleași domenii prioritare ca și adulții, în aceeași ordine; 77% dintre copiii participanți la sondaj au indicat sărăcia drept principala problemă a copiilor din Republica Moldova. Dimensiunile strategice, obiectivele și acțiunile au fost validate în cadrul Grupului interministerial de coordonare și al Grupului tehnic de lucru. Rezultatele consultărilor au fost integrate în Analiza aprofundată privind implementarea Garanției europene pentru copii, elaborată cu suportul UNICEF, care a constituit baza analitică a Programului.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului, proiectul și nota de fundamentare au fost plasate pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pot fi vizualizate la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15834

Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 229–231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 610/2018*, proiectul și nota de fundamentare au fost încărcate în sistemul e-legiferare.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice a Ministerului Justiției și expertizei anticorupție a Centrului Național Anticorupție. Concluziile expertizelor vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Programul se încorporează în sistemul documentelor de politici publice, fiind corelat cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova europeană 2030”, cu Planul național de dezvoltare pentru anii 2025–2027, cu strategiile sectoriale din domeniile educației, sănătății și afacerilor interne și cu Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană

pentru anii 2025–2029. Proiectul nu necesită modificarea altor acte normative, ajustările normative necesare sunt prevăzute ca acțiuni distincte în Planul de acțiuni.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea Programului național, autoritățile responsabile vor include acțiunile din Planul de acțiuni în planurile anuale de activitate și în propunerile de buget pentru Cadrul bugetar pe termen mediu.

Totodată, se va asigura informarea autorităților publice centrale și locale, a prestatorilor de servicii, a societății civile și a populației, inclusiv a copiilor, prin versiuni accesibile copiilor, cu privire la prevederile Programului, prin toate căile disponibile.

Secretar de Stat

Digitally signed by Cușca Vasile
Date: 2026.10.23 15:53:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Vasile CUȘCA

